

ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู เกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากร
ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตการศึกษา 8

นางสาวนพมาศ วงศ์โสภา

ศูนย์วิจัยทรัพยากร

007244

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2525

ISBN 974-561-303-7

I15885537

OPINIONS OF ADMINISTRATORS AND TEACHERS CONCERNING
PERSONNEL DEVELOPMENT IN SECONDARY SCHOOLS IN EDUCATION
REGION EIGHT

Miss Nappamat Wongsopa

ศูนย์วิทยทรัพยากร
A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Educational Administration

Graduate School

Chulalongkorn University

1982

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ความคิด เห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากร ในโรงเรียน
มัธยมศึกษา ในเขตการศึกษา 8

โดย

นางสาวนพมาศ วงศ์โสภา

ภาควิชา

บริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

อาจารย์ ดร.ณัฐนิภา กุปรัตน์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิตศึกษา

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประทีปฐ์ บุญนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย คันทิเมฆ)

.....
(อาจารย์ ดร.ณัฐนิภา กุปรัตน์)

.....
(อาจารย์ ประจวบ วัจนรัตน์)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ ผู้บริหารและครูปฏิบัติการสอน ในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ในเขตการศึกษา 8 จำนวน 22 โรงเรียน โดยแบ่งเป็นผู้บริหาร จำนวน 103 คน และครูปฏิบัติการสอน 508 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบตรวจสอบแบบมาตราส่วนประมาณค่า ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง และเป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองส่วนหนึ่ง ส่งทางไปรษณีย์ส่วนหนึ่ง การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การคำนวณหาค่าร้อยละ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบค่าที (t - test)

ผลการวิจัย

1. องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของครูที่เป็นปัญหาคำถามความรู้ คำันทักษะ คำันทศนคติและบุคลิกภาพ ผู้บริหารและครูปฏิบัติการสอน มีความเห็นสอดคล้องกันว่าเป็นปัญหาต่อครูในระดับน้อยทุกด้าน และไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ
2. ความเห็นของผู้บริหารและครูปฏิบัติการสอนในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาครูด้านความรู้ คำันทักษะ คำันทศนคติ และคำันบุคลิกภาพ มีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความมีนัยสำคัญที่ 0.01
3. ปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาบุคลากร ผู้บริหารและบุคลากร มีความเห็นเห็นว่า ปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาบุคลากรอยู่ในระดับน้อยเป็นส่วนใหญ่ และมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความมีนัยสำคัญที่ 0.01 เกือบทั้งหมด ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในการพัฒนาบุคลากร จากการศึกษารังนี้พบว่า ส่วนใหญ่เกิดจากโรงเรียนไม่มีการประเมินผลกิจกรรมการพัฒนาครู - อาจารย์ ไม่ได้สำรวจปัญหาของครู - อาจารย์ เพื่อหาวิธีการพัฒนาที่เหมาะสมแก่ครู - อาจารย์ และห้องสมุดโรงเรียนขาดแคลนหนังสือ วารสาร คู่มือทางการศึกษา สำหรับครู - อาจารย์

๒

Thesis Title Opinions of Administrators and
Teachers Concerning Personnel
Development in Secondary Schools
in Education Region Eight

Name Miss. Noppamat Wongsopa

Thesis Advisor Natnipa Cooparat, Ph. D.

Department Educational Administration

Academic Year 1981

ABSTRACT

Research Purpose

1. To study the opinions of administrators and teaching personnel concerning personnel development in secondary schools in education region eight.
2. To study problems and hindrances found in the personnel development within secondary schools in education region eight.
3. To compare administrators' opinions with teaching personnel's concerning personnel development in education region eight.

Research Procedure

The subjects were the administrators and teaching personnel from twenty two secondary schools in education region eight. They were divided into two groups of 103 of all the administrators and 508 teaching personnel who were simple randomly selected. Check-list, and rating-scaled questionnaire was constructed by the researcher and used as instrument for data collection. Percentage, means, standard deviation, and t-test were utilized for data analysis.

Findings

1. Both administrators and teaching personnel were congruent in their opinions involving four factors in teaching performance concluding: knowlege; skill; attitude and personalities. They viewed that those factors troubled them at a less degree and the opinions were not different at a level of statistical significance.

2. Administrators and teaching personnel were contrary in their opinions concerning activities hold to develop teaching personnel to be competent for their work with teaching knowlege, skill, attitude and personalities. The opinion differences were at 0.01 level of statistical significance.

3. Both administrators and teaching personnel viewed that problems and hindrances in personnel development were in less degree. The opinions of both groups were different at 0.01 level of statistical significance. Most of problems and hindrances found in personnel development were caused by lack of development program evaluation and lack of preliminary study of teachers' problems and needs which was necessary as the major base lead to seeking for the proper way to develop teaching personnel. Another problem found was that many school libraries still lack of text book, education journal, educational manual and document for teaching personnel to add up their knowlege.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กติกกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณและขอบคุณผู้ที่มีส่วนช่วยเหลืองานวิจัยครั้งนี้ให้สำเร็จ
ลุล่วงไปควยดี โดยเฉพาะอย่างยิ่ง อาจารย์ ดร. ณัฐนิภา บุปรัตน์ อาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร. สุจริต เพียรชอบ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สังก
อุทรานันท์ อาจารย์ ดร. สนั่นจิต สุคนธ์ทรัพย์ อาจารย์ ดร. ประกอบ บุปรัตน์
อาจารย์ อากา อุดมรัตน์ อาจารย์ ชีระ บุญยะนิवास ในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิ อาจารย์
ประจวบ วัจนะรัตน์ ผู้ช่วยผู้อำนวยการกองการมัธยมศึกษา และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.
อมรชัย ตันติเมธ หัวหน้าภาควิชาบริหารการศึกษา ที่กรุณาเรื่องหนังสือขอความอนุเคราะห์
ในการทบทวนแบบสอบถาม ผู้อำนวยการและผู้ช่วยผู้อำนวยการตลอดทั้งครู - อาจารย์ ใน
โรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตการศึกษา 8 ที่กรุณาทบทวนแบบสอบถามเพื่อใช้เป็นข้อมูลใน
การวิจัย เพื่อนิสิตผู้ช่วยเหลือและให้กำลังใจตลอดระยะเวลาทำการวิจัยที่มีอาจกล่าว
นามได้ทั้งหมดคในที่นี้

ส่วนนี้ของวิทยานิพนธ์นี้ผู้วิจัยขอมอบแด่มารดาผู้มีพระคุณ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ผู้วิจัย

สารบัญ

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ข
รายการตารางประกอบ	ค

บทที่

1. บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	9
สมมติฐานของการวิจัย	9
ขอบเขตของการวิจัย	9
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	10
ข้อตกลงเบื้องต้น	10
นิยามของคำบางคำที่ใช้ในการวิจัย	10
วิธีดำเนินการวิจัย	12

2. เอกสารอ้างอิงและการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความหมายของการพัฒนาบุคลากร	15
ความจำเป็นในการพัฒนาบุคลากร	22
องค์ประกอบที่สำคัญในการปฏิบัติหน้าที่การสอนของครูซึ่งจำเป็นต้องมี การพัฒนา	29
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	45

บทที่

3๐	วิธีดำเนินการวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูล	64
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	64
	สมมติฐานของการวิจัย	64
	ประชากร	65
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	67
	การรวบรวมข้อมูล	68
	การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์	69
4๐	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	72
	ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ..	72
	ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นในเรื่องการพัฒนามูลค่าการ ..	81
	ตอนที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนามูลค่าการ ..	112
5๐	สรุปผลการวิจัย อภิปรายและขอเสนอแนะ	113
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	113
	สมมติฐานของการวิจัย	113
	วิธีดำเนินการวิจัย	114
	สรุปผลการวิจัย	114
	อภิปรายและขอเสนอแนะ	117
	ขอเสนอแนะสำหรับการวิจัย	128
	บรรณานุกรม	131
	ภาคผนวก	140
	157

รายการตารางประกอบ

ตารางที่

หน้า

1. แสดงจำนวนผู้บริหารและครูปฏิบัติการสอนแต่ละโรงเรียนที่แจกแบบสอบถามให้ตอบ 66

2. แสดงจำนวนและร้อยละของแบบสอบถามที่แจกไปและได้รับคืน 68

3. เพศของผู้ตอบแบบสอบถาม 73

4. อายุของผู้บริหารและครูปฏิบัติการสอน 74

5. อายุราชการของผู้บริหารและครูปฏิบัติการสอน 75

6. วุฒิการศึกษาของผู้บริหาร และครูปฏิบัติการสอน 77

7. ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งของผู้บริหารและครูปฏิบัติการ 78

8. จำนวนและร้อยละของผู้บริหารและครูปฏิบัติการสอนจำแนกตามตำแหน่งและหน้าที่ 80

9. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล เกี่ยวกับองค์ประกอบในการปฏิบัติงานของครู เปรียบเทียบระหว่างความคิดเห็นของผู้บริหารและครูปฏิบัติการสอน 82

10. แสดงค่าเฉลี่ย ส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าทดสอบความมีนัยสำคัญของคะแนนความคิดเห็น เปรียบเทียบระหว่างผู้บริหารและครูปฏิบัติการสอนในองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของครูด้านความรู้ 84

11. แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าทดสอบความมีนัยสำคัญของคะแนนความคิดเห็น เปรียบเทียบระหว่างผู้บริหารและครูปฏิบัติการสอนในองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของครูด้านทักษะ 87

12. แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าทดสอบความมีนัยสำคัญของคะแนนความคิดเห็น เปรียบเทียบระหว่างผู้บริหารและครูปฏิบัติการสอนในองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของครูด้านทัศนคติ 90

13. แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าทดสอบความมีนัยสำคัญของคะแนนความคิดเห็น เปรียบเทียบระหว่างผู้บริหารและครูปฏิบัติการสอนในองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของครูด้านบุคลิกภาพ 92

14. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล เกี่ยวกับระดับที่โรงเรียนได้จัดกิจกรรม เพื่อพัฒนาครู
เปรียบเทียบระหว่างความคิดเห็นของผู้บริหารและครูปฏิบัติการสอน 95
15. แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าทดสอบความมีนัยสำคัญของ
คะแนนความคิดเห็น เปรียบเทียบระหว่างผู้บริหารและครูปฏิบัติการสอนในการ
จัดกิจกรรม เพื่อพัฒนาครูด้านความรู้ 97
16. แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าทดสอบความมีนัยสำคัญของ
คะแนนความคิดเห็น เปรียบเทียบระหว่างผู้บริหารและครูปฏิบัติการสอน ใน
การจัดกิจกรรม เพื่อพัฒนาครูด้านทักษะ 101
17. แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าทดสอบความมีนัยสำคัญของ
คะแนนความคิดเห็น เปรียบเทียบระหว่างผู้บริหาร และครูปฏิบัติการสอน ใน
การจัดกิจกรรม เพื่อพัฒนาครูด้านทัศนคติ 104
18. แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าทดสอบความมีนัยสำคัญของ
คะแนนความคิดเห็น เปรียบเทียบระหว่างผู้บริหารและครูปฏิบัติการสอน ใน
การจัดกิจกรรม เพื่อพัฒนาครูด้านบุคลิกภาพ 107
19. ปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาบุคลากรจำแนกตามความคิดเห็นของผู้บริหาร
โรงเรียน และครูปฏิบัติการสอน 110